

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методи збору та аналізу соціологічної інформації

(міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна)

Розробник:

Єгорова Олена,
к. е. н., доцент, доцент кафедри
фінансів, банківської справи та
страхування

Полтава 2023 р.

Назва навчальної дисципліни	Методи збору та аналізу соціологічної інформації (вибіркова компонента ОПП)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Назва структурного підрозділу	кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Викладач: Єгорова Олена, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Контакти: каб. 13 (корпус факультету обліку та фінансів), +38050-08-02-198, e-mail: olena.iegorova@pdaa.edu.ua сторінка викладача на сайті ПДАУ: https://www.pdaa.edu.ua/people/yegorova-olena-volodymyrivna Контакти з викладачем: очні консультації – згідно графіку кафедри, каб. 13 (корпус факультету обліку та фінансів) ПДАУ; off-line консультації – у формі відповідей на повідомлення на сторінці дисципліни в Moodle та на електронні листи на e-mail: olena.iegorova@pdaa.edu.ua.

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: надання знань і навичок використання методів та прийомів збору й аналізу соціологічної інформації.

Основні завдання навчальної дисципліни: розуміння науково-теоретичних і методологічних засад проведення соціологічних досліджень; розвиток вмінь складання робочих документів соціологічних досліджень; ознайомлення з методичними та практичними аспектами проведення соціологічних опитувань, набуття навичок їх проведення; формування вмінь аналізу соціологічної інформації.

Компетентності загальні:

ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, уміння використовувати їх у професійній і соціальній діяльності.

ЗК 14. Навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізу інформації з різних джерел та прийняття рішень.

Результати навчання:

РН 6. Демонструвати здатність до аналізу, адаптації та діяльності в нових ситуаціях.

РН 13. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Об'єкт, завдання і суб'єкти соціологічних досліджень.

Тема 2. Види соціологічних досліджень, методологічні засади їх проведення.

Тема 3. Складання робочих документів соціологічного дослідження.

Тема 4. Проведення опитувань.

Тема 5. Зведення даних соціологічного дослідження.

Тема 6. Статистичні методи аналізу соціологічної інформації.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма навчання				заочна форма навчання			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с. р.		л	п	с. р.
Тема 1. Об'єкт, завдання і суб'єкти соціологічних досліджень.	15	2	2	11	10	–	–	10
Тема 2. Види соціологічних досліджень, методологічні засади їх проведення.	15	4	2	9	10	–	–	10
Тема 3. Складання робочих документів соціологічного дослідження.	15	2	2	11	10	–	–	10
Тема 4. Проведення опитувань.	15	2	2	11	10	2	–	8
Тема 5. Зведення даних соціологічного дослідження.	15	2	2	11	10	–	–	10
Тема 6. Статистичні методи аналізу соціологічної інформації.	15	4	4	7	10	–	2	8
Індивідуальні завдання (контрольна робота)	–	–	–	–	30	–	–	30
Усього годин	90	16	14	60	90	2	2	86

Форми контролю результатів навчання*

Результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Самостійна робота			
		Глосарій	Розв'язування тестів	Контрольна робота	
денна форма навчання					
РН 6	14	16	20	–	50
РН 13	14	16	20	–	50
Разом	28	32	40	–	100
заочна форма навчання					
РН 6	2	16	20	12	50
РН 13	2	16	20	12	50
Разом	4	32	40	24	100

*для максимальної кількості балів

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни*

Назви тем	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Ра- зом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Самостійна робота			
		Глосарій	Розв'язування тестів	Контрольна робота	
денна форма навчання					
Тема 1. Об'єкт, завдання і суб'єкти соціологічних досліджень.	4	4		–	8
Тема 2. Види соціологічних досліджень, методологічні засади їх проведення.	4	8		–	12
Тема 3. Складання робочих документів соціологічного дослідження.	4	4		20	–
Тема 4. Проведення опитувань.	4	4		–	8
Тема 5. Зведення даних соціологічного дослідження.	4	4		–	8
Тема 6. Статистичні методи аналізу соціологічної інформації.	8	8		20	–
Разом	28	32	40	–	100
заочна форма навчання					
Тема 1. Об'єкт, завдання і суб'єкти соціологічних досліджень.	–	32			–
Тема 2. Види соціологічних досліджень, методологічні засади їх проведення.	–				–
Тема 3. Складання робочих документів соціологічного дослідження.	–				–
Тема 4. Проведення опитувань.	–				32
Тема 5. Зведення даних соціологічного дослідження.	–				–
Тема 6. Статистичні методи аналізу соціологічної інформації.	4				40
Індивідуальні завдання (контрольна робота)	–	–	–	24	24
Разом	4	32	40	24	100

**Критерії та шкала оцінювання виконання вправ на практичних заняттях
(за одне завдання)**

Бали	Критерії оцінювання
4	Завдання виконано без помилок, висновки розкривають сутність досліджуваних явищ і процесів. Продемонстрована відмінна здатність до аналізу та синтезу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, уміння використовувати їх у професійній і соціальній діяльності, адаптації та діяльності в нових ситуаціях. Проявлені відмінні вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції, навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізу інформації з різних джерел та прийняття рішень.
3	Завдання виконано в цілому успішно, без помилок або з незначними помилками, висновки розкривають сутність досліджуваних явищ і процесів, можуть містити незначні неточності. Продемонстрована здатність на доброму рівні до аналізу та синтезу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, уміння використовувати їх у професійній і соціальній діяльності, адаптації та діяльності в нових ситуаціях. Проявлені добрі вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції, навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізу інформації з різних джерел та прийняття рішень.
2	При виконанні завдання та/або у висновках допущена незначна кількість помилок теоретичного, методичного характеру. Продемонстрована задовільна здатність до аналізу та синтезу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, уміння використовувати їх у професійній і соціальній діяльності, адаптації та діяльності в нових ситуаціях. Проявлені задовільні вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції, навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізу інформації з різних джерел та прийняття рішень.
1	Завдання виконано з системними помилками теоретичного та/або методичного характеру, що мають принципове значення для результатів виконання завдання. Продемонстрована незадовільна здатність до аналізу та синтезу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, не проявлене уміння використовувати їх у професійній і соціальній діяльності, адаптації та діяльності в нових ситуаціях. Проявлені незадовільні вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції, Не показані навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізу інформації з різних джерел та прийняття рішень.
0	Відсутність виконаного завдання або завдання виконано менш ніж на 50%. Допущені принципові помилки, здобувач вищої освіти проявив нездатність без принципових помилок виконувати завдання, не показав оволодіння запланованими компетентностями та результатами навчання.

Критерії та шкала оцінювання складання глосарію (за один глосарій)

Бали			Критерії оцінювання
денна форма навчання		заочна форма навчання (за 8 тем)	
з тем 1, 3-5	з тем 2, 6		
4	7-8	24-32	Глосарій ведеться від руки. Включає не менш ніж 15 основних категорій, термінів з однієї теми, що розкривають її головні теоретичні та методичні питання. Матеріал поданий систематизовано, структуровано. Здобувач вищої освіти показав володіння запланованими результатами навчання на відмінному рівні, продемонстрував здатність проведення досліджень на високому рівні. Проявлені відмінні вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки в межах своєї компетенції, навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізу інформації з різних джерел.
3	5-6	15-23	Глосарій ведеться від руки. Включає не менш ніж 12 основних категорій, термінів з однієї теми. Матеріал поданий систематизовано, але не повністю розкриває зміст теми. Здобувач вищої освіти проявив володіння запланованими результатами навчання на доброму рівні. Виявлені навички на достатньо високому рівні здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки в межах своєї компетенції, навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізу інформації з різних джерел.
2	3-4	7-14	Глосарій ведеться від руки, включає не менш ніж 10 основних категорій, термінів з однієї теми, але не повністю розкриває її зміст. Матеріал поданий недостатньо систематизовано, структуровано. Здобувач вищої освіти проявив володіння запланованими результатами навчання на задовільному рівні. Продемонстрована здатність на задовільному рівні здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки в межах своєї компетенції, навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізу інформації з різних джерел.
1	1-2	1-6	Глосарій ведеться від руки або набраний в електронному варіанті, включає менш ніж 10 категорій, термінів з однієї теми. Зміст глосарію не повністю розкриває тему. Матеріал поданий несистематизовано, неструктуровано. Здобувач вищої освіти проявив володіння запланованими результатами навчання на мінімально задовільному рівні. Продемонстровані слабкі навички пошуку та узагальнення інформації, використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізу інформації.
0	0	0	Глосарій не розкриває основні категорії теми. Здобувач вищої освіти не проявив володіння запланованими результатами навчання. Або відсутність глосарію.

**Критерії та шкала оцінювання розв'язування тестів (за один тест)
на платформі Moodle у системі дистанційного навчання ПДАУ**

% кількості правильних відповідей	Бали		Критерії оцінювання
	денна форма навчання	заочна форма навчання	
90,0-100,0	18-20	36-40	Здобувач вищої освіти без помилок або майже без помилок дав відповіді на питання тестів та проявив відмінний рівень оволодіння запланованими результатами навчання.
82,0-89,9	16-17	33-35	Здобувач вищої освіти дав відповіді на питання тестів частково з помилками та проявив оволодіння запланованими результатами на дуже доброму рівні.
74,0-81,9	15	30-32	Здобувач вищої освіти дав відповіді на питання тестів частково з помилками та проявив оволодіння запланованими програмними результатами навчання на доброму рівні.
60,0-73,9	12-14	24-29	Здобувач вищої освіти дав відповіді на питання тестів з помилками та проявив оволодіння запланованими результатами навчання на задовільному рівні.
30,0-59,9	6-11	12-23	Здобувач вищої освіти дав відповіді на питання тестів з значною кількістю помилок та не проявив на задовільному рівні оволодіння запланованими результатами навчання.
5,0-29,9	1-5	1-11	Здобувач вищої освіти дав відповіді на питання здебільшого з помилками та не проявив оволодіння запланованими результатами навчання.
0-4,9	0	0	Здобувач вищої освіти не оволодів запланованими результатами навчання або не пройшов тестування.

**Критерії та шкала оцінювання виконання контрольної роботи
здобувачами вищої освіти заочної форми навчання**

Завдання	Бали	Критерії оцінювання
Практичні завдання (оцінюється окремо кожне з 3-х завдань)	7-8	Завдання виконано без помилок, висновки розкривають сутність досліджуваних явищ і процесів. Продемонстрована відмінна здатність до аналізу та синтезу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, уміння використовувати їх у професійній і соціальній діяльності, адаптації та діяльності в нових ситуаціях. Проявлені відмінні вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції, навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізу інформації з різних джерел та прийняття рішень.
	5-6	Завдання виконано в цілому успішно, без помилок або з незначними помилками, висновки розкривають сутність

Завдання	Бали	Критерії оцінювання
		досліджуваних явищ і процесів, можуть містити незначні неточності. Продемонстрована здатність на доброму рівні до аналізу та синтезу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, уміння використовувати їх у професійній і соціальній діяльності, адаптації та діяльності в нових ситуаціях. Проявлені добрі вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції, навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізу інформації з різних джерел та прийняття рішень.
	3-4	При виконанні завдання та/або у висновках допущена незначна кількість помилок теоретичного, методичного характеру. Продемонстрована задовільна здатність до аналізу та синтезу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, уміння використовувати їх у професійній і соціальній діяльності, адаптації та діяльності в нових ситуаціях. Проявлені задовільні вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції, навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізу інформації з різних джерел та прийняття рішень.
	1-2	Завдання виконано з системними помилками теоретичного та/або методичного характеру, що мають принципове значення для результатів виконання завдання. Продемонстрована незадовільна здатність до аналізу та синтезу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, не проявлене уміння використовувати їх у професійній і соціальній діяльності, адаптації та діяльності в нових ситуаціях. Проявлені незадовільні вміння здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції, Не показані навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізу інформації з різних джерел та прийняття рішень.
	0	Відсутність виконаного завдання або завдання виконано менш ніж на 50%. Допущені принципові помилки, здобувач вищої освіти проявив нездатність без принципових помилок виконувати завдання, не показав оволодіння запланованими компетентностями та результатами навчання.
Загальна кількість балів	0-24	Робота може бути повернута на доопрацювання у разі невідповідності вимогам.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин 90.

Кількість кредитів 3.

Форма семестрового контролю залік.

Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Відвідування занять є обов'язковим, окрім здобувачів вищої освіти, які навчаються за індивідуальним графіком. Пропущені заняття здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн занять.

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти не отримує бали за завдання і повинен повторно виконати його. Списування та спілкування під час тестування заборонені.

Дедлайни та перескладання: Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Практичні завдання, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20%). При тестуванні для проходження кожного тесту дається дві спроби, як результат зараховується краща спроба.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни – презентації.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Дорогань-Писаренко Л. О., Єгорова О. В., Рудич А. І. Статистика: навч. посібник. Полтава: РВВ ПДАУ. 2021. 300 с.
2. Кузьменко Т.М. Соціологія. Навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 320 с. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/569-sotsologiya-kuzmenko-tm.html>.
3. Соціологічні дослідження в молодіжній роботі. Навчально-методичний посібник для фахівців, які працюють з молоддю. Упорядниця: Тілікіна Н. В. Київ : ДУ «Державний інститут сімейної та молодіжної політики», 2021. 90 с.

Допоміжні

1. Гвоздецька Б., Рюль В., Варга Н. Соціологія: методичні матеріали до самостійної роботи : навчально-методичний посібник для напряму підготовки «054 Соціологія». Ужгород. 2021. 111 с. URL: <https://bit.ly/3GppzDN>.
2. Горлач М., Кремень В., Волович В., Жиленкова І., Романенко М., Сюй Цюань Яо. Соціологія: підручник. Київ : Центр навчальної літератури. 2019. 808 с.
3. Горпинич О. В., Москаленко Л. М. Соціологія Інтернету: навчальний посібник. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2019. 240 с.

4. Карпенко Л. М. Статистика: навч. посібник. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2019. 184 с.
5. Краєвський В. М., Остапенко Я.О., Параниця Н. В. Статистика: навч. посібник. Серія «На допомогу студенту УДФСУ», т. 45. Ірпінь: Університет ДФС України, 2019. 218 с.
6. Кузьменко Т. М. Соціологія: навч. посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 320 с.
7. Нестуля О., Нестуля С. Соціологія. Практикум: Модульний варіант. Київ : Центр навчальної літератури. 2020. 272 с.
8. Нечитайло І. Сучасна соціологія освіти. Від соціологічної теорії до освітньої практики. Київ : Кондор. 2019. 296 с.
9. Педченко Г. П. Статистика: навч. посібник. Мелітополь : Колор Принт, 2018. 266 с.
10. Про державну статистику: Закон України від 17.09.1992 р. № 2614-ХІІ / Верховна Рада України. URL: [https:// zakon.rada.gov.ua/laws/show/2614-12](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2614-12).
11. Соціологія: навчальний посібник для студентів для студентів усіх спеціальностей денної форми навчання, що вивчають «Соціологію» / О. В. Горпинич, О. Ю. Клименко, Л. М. Москаленко, М. С. Труш, В. Ф. Ятченко. Київ : ДУТ, 2019. 235 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1868_64391381.pdf.
12. Титаренко О. О. Соціологія : навч. посібник. Київ : ВД «Дакор», 2020. 210 с.
13. Харченко Н., Паніотто В. Методи опитування. Київ : ВД «Київо-Могилянська академія. 2017. 342 с.
14. Чекотовський Е. В. Статистичні методи на основі Microsoft Excel 2016: навч. посібник. Київ: Знання, 2018. 408 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. ГО Український інститут соціальних досліджень імені О.Яременка. Київ. URL: <http://www.uisr.org.ua/>.
2. Інститут соціології НАН України. Київ. URL: <https://i-soc.com.ua/>
3. Київський міжнародний інститут соціології. Київ. URL: <https://www.kiis.com.ua/>.
4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
5. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики: URL : <https://www.ukrstat.gov.ua/>.
6. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України : URL : minfin.gov.ua.
7. Офіційний веб-сайт Національного банку України : URL : bank.gov.ua.
8. Програма розвитку фінансового сектору (USAID / FINER-II. URL : http://finrep.kiev.ua/structure/finedu/general_ua.php.
9. Сайт Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. URL: <http://www.ipiend.gov.ua/>
10. Сайт Українського незалежного центру політичних досліджень. URL: <http://www.ucipr.kiev.ua/>
11. Соціологічна група «Рейтинг» (Rating Group Ukraine). Київ. URL: <http://ratinggroup.ua/>.
12. Український центр економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова. Київ. URL: <http://razumkov.org.ua/>.
13. Центр «Соціальний моніторинг». Київ. URL: <https://smc.org.ua/>.
14. SOCIS – центр соціальних та маркетингових досліджень. Київ URL: <http://socis.kiev.ua/ua/>.